

Seto Kuningriigi võistluisi juhõndi' 2022

1. Koorikõsõ võistlus

Timahava om Seto Kuningriigih koorikõsõ võistlus. Õks tuu jaost, õt nuu' naase' ja mehe', kiä' mõistva' seto laulu tetä', saanu' vahtsit laula üteh kooriga ette kanda'. Annami kõigilõ tiidä' kol' teematsõõri, õt kõigil olõs aigu paar kuud sõnno märki':

- seto kiil
- seto latsõ'
- suurõ' sõa' ni tõvõ'

Kuningriigih pääväl tõmbas ülembsootska kõigi näteh kolmõst teemast vällä üte – tuu om timahavadsõ koorivõistlusõ teema.

Laul tohi-i olla' pikemb ku kol' mintat. Laulda' tulõ pääst, seto muudu ja seto viiega. Hinnatas kõkkõ tuud, miä seto laulu mano käü: sõnno, iistütlejät, killõt ja koori hellü. A niisamata ka tuud, kuis kuur ilotas ja helü kokko kõlas.

Oodami koorõ hüälmeel ilotama ni võiki laulma. Võistlõma oodõtas nii naisi ku mihi!

Võistlusõ päävedosnik: Kalkuni Andreas, andreas@folklore.ee

2. Pillimiihi võistlus

Võistlusõl sorditas vällä üts kuninga pillimiis.

Mängi' võit:

- libliklõõtsa, Teppo tüüpi lõõtsa, karmoškät
- kiigat
- (seto helühannaga') kannõlt

Midä kaetas ja kullõldas välläsortmisõ man:

- Tulõ mängi' üts seto kargus ni üts lugu, midä mängitäs Setomaal.
- Pillimäng õkva kisk tandsma.
- Pilli perrä om hüä ja kerge seto muudu tandsi' ja lugu om mängit kimmä taktiga'.

- Pillimiis piät tiidmä, mäntsest nulgast lugu peri om vai kinka/minka perrä tä om tuu ar' opnu.

Hindamistargol om õigus jättä' avvuhind vällä andmalda', ku olõ-i sood kõrda täüdet.

Päävedosnik: Kadarpiku Tiina, muusikakool@setomaa.ee

3. Kimmäs seto keele kõnõlõja

Šoo aasta sorditas Seto Kuningriigih edimäist vuuri keelemõistjidõ siäst vällä kõkõ paremb seto keele kõnõlõja. Tuu jaost tulõ rahva iih ette kanda' määnegi setokeeline jutusõkõnõ. Jutt või olla' hindäl vällä märgit vai tõisilt kuuldu; või olla' töömeeline vai nal'alinõ, päämäne om, õt kõnõlõminõ olõsi' seto keeleh. Kiä taht, või kõnõlda' mõnõ mälestüse vai muid'o märgotusõ.

Nõudmisõ' kõnõlõjalõ omma':

- jutus piät ar' mahtuma 3 minodi sisse
- ette piät käümä seletüs, mille sääne jutt vai kost tekst peri om

Kõnõlõja man hinnatas:

- seto muudu sõnasäädmist jutussõh
- seto muudu sõnno käändmist-püürdmist ja keelekumu välläkuuldumist (intonatsiooni)
- vannamuudu ütlemistõ ni sõnno tarvitamist
- kõnõlõja kimmäst ni jutusõ sisuga kokkuminevät olõkit
- kullõjidõ huvvi ja tähelepandmist

Päävedosnik: Nassari Elvi, 5271 760, Elvi.Nassar@evm.ee

4. Kargusõkargaja, kasatskilüüjä võistlus

Valitas illos, tark ja kõrralinõ seto esindäjä.

Kõgõ paremb kargusõkargaja ja kasatskilüüjä:

- mõist seto muudu tandsi'
- om seto muudu olõkiga' ja kihähoitmisõga'
- mõist hinnäst pillimehe muusiga perrä sääädä' ja tandsi'
- kargusõkargaja tands tsõõrih tõisiga ütehkuuh ja edvistämäldä' kaejidõ jaost

Ku om veidembä ku kats võistlõjat, sis hindamist tulõ-i.

Hindamistargol om õigus jättä' avvuhind vällä andmalda', ku olõ-i tingimuusi täüdet.

Päävedosnik: sootska Paaba Palaga, 5177 614, kargus@swingtants.ee

5. Süüke ja juukõ võistlus

SÕIR

Sõir om 20. hainakuu pääväst 2021. aastagast Euroopa Komisjoni puult vällä ant geograafilidsõ kaitstusõ tunnusõga, miä tähendäs, õt sõir om tett Setomaa vai Võromaa talokraamist (piim, kohupiim, võid, muna') ja om sisse pant küümne'.

Sõir piät olõma ilosa värmiga, tihtsä olõmisõga, hüä lõhnaga, hindäl tett. Sõira võtt vasta komisjon, kiä ütles, kas sõir kõlbas sõiravõistlusõlõ.

Sõira tegemisõ kotsilõ saat küsüda' nõvvu: Malkovi Pille, 5298 643.

LEIB

Leib om kullanõ pala, minkalõ anti suud, ku käärokõnõ maaha sattõ.

Leib:

- piät olõma vannamuudu tett
- piät olõma hüä maigu ja lõhnaga
- piät olõma ilosa näoga
- piät olõma päält ille ja paksu koorõga

MAR'APIIRAK

Luhamaal om suuh ni mõtsah hulga mustkit, palohkit ni tõisi mõtsamarju, miä' omma' jo mustidsõst aost pääle väärt söögikraam olnu', a avvukohal om õks uma' kododsõ' mar'a'. Hüä piirak om õks Setomaal kasvatõt ni kor'at mar'ost. Piiragumeistrist saa tuu, kinka piiragu maitsmisõl rahvas kõõ parembast tunstas.

Kõrraldaja: Käisi Ere, 5804 0675

HANŠA, OL', TAAR ja VERREV VIIN

Setomaal paktas umatett kraami õks nõnnopite. Tuuperäst piät joogi', miä' kuningriigi võistlusõlõ rahvalõ maitsmisõst tuvvas, olõma hüä maiguga, vannamuudu ja kõrdapite tett.

HANSA

Kõrralinõ hanša piät õks vana viisi perrä olõma mito kõrda läbi aet ja tohi-i olla' vähämb ku 45 kraati kangõ. Õigõ hanša om rüäst tett ja väega avvu seeh omma' nuu' meistre', kiä' viil eis' ka rükä kasvatasõ'. Vannamuudu tett hanša om klaar ja ilma värmildä ni hää lõhnaga, minkaperrä saat õkva üldä', õt kraam om paslik ja õigõ. Hüvvä hanšat piät vällänagemisõ perrä jo tahtma ja maigo perrä hüäst kitmä. Vastavõtja piät kõrraga ar' maitsma hanša ni ütlemä tuujalõ, kas juuk lätt Seto Kuningriigi meistri võistusõlõ vai jääs rahvalõ maitsa'.

OL'

Üväst tett juuk. Olõ-i mesimakõ. Parasjako käünü. Tohi-i olla' vesine. Piät olõma hää juvva' ja tegemä meele kergest.

TAAR

Taar olõ-i kali. Innevanastõ tetti õgah taloh ummamuudu taari. Taar om leevä vai leeväkoorikidõ vai muud muudu jauhhõlõ pääle pant vii hapnõmisõ perrä saad hapu juuk. Taar piät olõma ilosa värmä ja hää lõhnaga, tegijä piät ar' seletämä taari tegemisõ. Taar piät olõma kõrralitsõlt aigupite ar' hapanu ja piät olõma juujalõ meelelinõ.

VERREV VIIN

Verrev viin om kodoaia vai mõtsamar'akõistõst õigõhõ kääritet juuk, miä olõ-i ätkest last. Õga meistri tege ummamuudu, tuuperäst tulõ eis' pruumma tulla', õt meistri vällä sorti'.

Kõrraldaja: Põldmetsa Egle, 5631 9828

Võistlõmma tuud kraami iist mastas rahha:

- sõir 10 €/kg
- piirak 8 €/kg
- leib 4 €/kg
- hanša 8 €/l
- ol' 2 €/l
- taar 2 €/l
- verrev viin 5 €/l

Kraami piät olõma:

- sõira 2 kg
- piirakut 2 kg
- leibä (vannamuudu) 2 kg

- hansat 1 liitri (teräviläst vai linnasõst tett ja üle 50 kraadi)
- olt 2 liitrit
- taari 2 liitrit
- verevät viina 2 liitrit

• Kraami või tuvva' ka' inämbä ja sis tuu pandas kuningalavva pääle kostist.

• Kraamõ vastavõtminõ kellä 10.00–12.00.

• Hindaja' (söögi- ja joogimaitsja') andva' uma helü, a tuu iist tulõ massa': sõir 4 €, piirak 3 €, leib 2 €, hansa 6 €, taar 2 €, ol' 3 € ja verrev viin 4 €.

• Kõkõ inämbä helli saanu' söögi- ja joogitegijä' omma' rahva lemmiku'. Sóoaastagatsõ' sõira-, leevä-, hansa-, ollõ- ja taarimeistri' sortva' vällä seto söögi ja joogi asatundja'. Piiragu- ja verevä viina meistri selgus rahva helüde perrä.

• Juukõ ja süüke pruuminõ lõpõs, ku üte inemisõ tuud kraam saa otsa. Perräjäänü' joogi' ja söögi' läävä' kuningalauda kostist.

6. Vägümehe välläsortminõ

Setomaa kõgõ kõvõmba mehe välläsortmisõ man kaetas joudu, kimmäst kätt ja terävät nutti.

Kihäkaal om õnnõ üts ja piä-i olõma Setomaa juurõ', om vaia julgõt päälenakkamist.

Kõgõst kõnõldas täpsembält võistlõmisõ man. Kõgõ kõvõmba vägümehe jaost olõ-i tähtsä' punkti', tä om tõisist üle, ku om õigõl aol õigõh kotusõh – kuningriigipääväl Luhamaal.

Päävedosnigu': Huigi Toomas, Huigi Anneli, 5293 645

7. Kalamehe võistlus

Õt Seto Kuningriigi kalamehest saia', piä-i mitmõst tunnist Pihkva järve pääle kallo püüdmä minemä. Hüä kalamiis paistus silmä ka kuiva maa pääl kalamehele tarvilikkõ osavusülesandit täüteh. Kalamiis piät täpsehe lanti pildma, pal'astõ kässiga kallo püüdmä ja ummi tiidmisi kalandusõh näütämä.

Ülesandõ' nõudva' kalamehele umast täpsust, kannatlikku miilt ja õnnõ.

Päävedosnik: Laatsi Leivo, 5804 0577

8. Naisi näpotüü võistlus

Teema: tiranik / käterätt

Timahava saa kuninga näpotüü meistrist tuu, kiä om valms tennü kõkõ ilosamba seto muudu tiranigu.

Vasta võõdas näpotüü, miä om hinel koet kangast vai poodirõivast ummõld. Pilo ja nõglaga tsusit kirä' võiva' olla' nii üteh ku ka mõlõmbah otsah. Tiranigulõ mõõtu olõ-i ette ant.

Õga kangakudaja saa kuta' tiranigu sisse ummamuudu vigurit ja pilotada' eismuudu pilo. Konkursil hinnatas, ku kõrdapite ja ku keerolitsõlt om tüü tett, kaetas, kas om seto muudu ja tervik. Umakoet kangas om õks korgõmbah hinnah.

Viimäne aig tiranigu tuumisõst kuuh nimesildiga' om 2. august 2022 Seto Käsitüü Kogo kontorihe Verskah. Tõid võõdas vasta ka kuningriigipäävä hummogu infotelgih kooni' kellä 11.00. Kõigist konkursilõ esitet töiest pandas kokko näütüs.

Tõid hinnatas ja hindaja' kuts kokko Seto Käsitüü Kogo. Vällä andas kats avvuhinda: rahva miildüminõ ja žürii avvuhind.

Näpotüü päävedosnik: Kala Ingrid, 5620 0057